

дефіцитом інвестиційних ресурсів, що спричинило фізичне і моральне зношення виробничих фондів, втрату ними багатьох технічних можливостей випускати якісну конкурентоспроможну продукцію.

Отже, побудова системи управління виробничими потужностями в контексті підвищення конкурентоспроможності підприємства потребує вирішення ряду науково-методичних і практичних завдань, як от:

формування концепції управління конкурентоспроможним потенціалом підприємства як складним об'єктом діагностики, оцінки, прогнозування;

удосконалення технології управління конкурентоспроможністю підприємства, визначення функцій управління та мотиваційних механізмів;

визначення методів управління змінами в організації, що забезпечують швидку адаптацію підприємства до нововведень.

1. Ильин О.А. Инвестиции и производственные мощности: интенсивность использования М., 1987.
2. Кондрашова Н.М., Соболева Т.Н. Использование мощности полиграфических предприятий М., 1981.
3. Коновалова Н.П. Производственные мощности предприятий. Эффективность использования. К., 1987.
4. Марголин Е. Полиграфические предприятия и рынок // Полиграфия. 1993. № 2.
5. Мудров П.А. Практика планирования производственных мощностей и капитальных вложений в отрасли. М., 1979.
6. Петрович И.М., Атаманчук Р.И. Производственная мощность и экономика предприятия. М., 1990.
7. Побурко Я.А., Стефанишин Г.С. Управление мощностными ресурсами. К., 1986.
8. Синицына Е.Э., Чубатый В.Л. Эффективность использования производственного потенциала: оценка, резервы, пути повышения. Львов, 1986.
9. Усанова Л. Использование производственных мощностей // Полиграфия. 1988. № 8.
10. Швец И.Б. Социально-экономические условия и проблемы формирования и использования производственных мощностей в машиностроении /НАН Украины, Ин-т экон. пром./ Донецк, 1999.

УДК 338.32

ПРОБЛЕМИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСАМИ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ ЕКОНОМІКИ

Д.Д. Яворська, О.В. Майор

Розглядаються проблеми формування фінансової політики підприємства в сучасних умовах. Визначаються стратегія та мета фінансової політики, необхідність створення фінансових служб.

Рассматриваются проблемы формирования финансовой политики предприятия в современных условиях. Определяются стратегия и цель финансовой политики, необходимость создания финансовых служб.

Необхідність у формуванні фінансового механізму життєдіяльності суб'єктів господарювання визначає актуальність і важливість вивчення проблеми адаптації підприємств до нових умов господарювання. Від сучасного пошуку шляхів її розв'язання та ефективності реалізації обраних напрямків залежать майбутнє підприємств, конкурентоспроможність їх продукції і становище на ринках збуту та, як наслідок, відродження національної економіки.

Основною метою розробки фінансової політики підприємства є перехід до управління фінансами на основі фінансово-економічного аналізу з врахуванням стратегічних напрямків діяльності підприємства, що відповідають ринковим умовам, і пошук шляхів їх досягнення.

При реформуванні підприємства потрібно формувати власну фінансову політику, стратегічними цілями якої є:

- досягнення максимального прибутку;
- оптимізація структури капіталу підприємства і забезпечення його фінансової стійкості;
- досягнення прозорості фінансово-економічного стану підприємства для власників, інвесторів, кредиторів;
- забезпечення ефективності механізму управління підприємством;
- використання підприємством ринкових механізмів залучення фінансових ресурсів, інвестицій.

Щоб забезпечити виконання цих стратегічних напрямків фінансової політики підприємства, менеджер повинен вирішити ряд питань у галузі управління фінансами:

провести ринкову оцінку активів і реструктуризацію заборгованості по платежах у бюджет;

розробити заходи зниження негрошових форм розрахунків;

провести аналіз щодо місця підприємства в ринкових умовах і виробити стратегічну політику його розвитку;

здійснити реструктуризацію майнового комплексу підприємства на основі проведеної інвентаризації.

Отже, управління фінансами підприємств полягає в такій організації роботи фінансових служб, яка дає змогу залучати додаткові фінансові ресурси на найвигідніших умовах, інвестувати їх з найприбутковішим ефектом, проводити прибуткові операції на фінансовому ринку.

До основних тактичних напрямків фінансової політики підприємства відносяться: аналіз фінансово-економічного стану підприємства і розробка його кредитної політики; розробка облікової і податкової політики; управління оборотними засобами, кредиторською та дебіторською заборгованістю; аналіз витрат і вибір амортизаційної політики.

Аналіз фінансово-економічного стану підприємства має важливе значення. Адже на його основі базується організація фінансової політики підприємства, її напрямків. І від того, наскільки якісно він проведений, залежить ефективність прийнятих управлінських рішень. Якість самого фінансового аналізу залежна від використаної методики, достовірності даних бухгалтерської звітності, компетентності особи, що приймає управлінське рішення в галузі фінансової політики.

Складність ситуації сьогодні полягає в тому, що на багатьох підприємствах працівники бухгалтерії не володіють методами фінансового аналізу, а спеціалісти, які освоїли їх, як правило, не вміють читати документи аналітичного і синтетичного бухгалтерського обліку. Отже, підприємству необхідно створити таку економічну службу, яка б займалася аналізом фінансово-економічного стану, основними напрямками котрого будуть:

розроблення вхідних і вихідних форм документації з показниками. Працівникам бухгалтерії слід заповнювати ці форми з такою періодичністю, яка необхідна для ефективної роботи фінансової служби підприємства;

періодичне (помісячне, щоквартальне, щорічне) складання пояснювальних записів з розрахунковими показниками й аналізом відхилень від планових, середньогалузевих показників, показників підприємств-конкурентів з розробленням рекомендацій з усунення недоліків.

Хоча система управління фінансами спрямована на виконання короткострокових і поточних завдань підприємства, розроблення стратегії його розвитку дозволяє не тільки визначити напрямки цього процесу, але й досягти розуміння єдності працівниками різних підрозділів та взаємодії між ними, особливо з питань розв'язання основних проблем, стимулювати інформаційний обмін між структурними підрозділами підприємства.

Створення надійної і гнучкої системи управління фінансами, спрямованої на вирішення питань бюджетної, кредитної та інвестиційної політики, дозволяє суттєво прискорити реорганізацію діяльності підприємства з метою досягнення стратегічних цілей. Функціонування такої системи потребує тісної взаємодії маркетингових, збутових виробничих та інших підрозділів підприємства. Нова система управління фінансами повинна забезпечити:

підвищення можливостей управління та адаптованості підприємств до зміни цін на товарних і фінансових ринках;

оперативне отримання інформації щодо необхідного коригування стратегії і тактики управління підприємством;

створення умов для підвищення взаєморозуміння і довіри з представниками власників, інвесторів і кредиторів.

З переходом на якісно новий рівень управління фінансами розширюються внутрішні можливості для модернізації виробництва, а підприємство стає більш привабливим для сторонніх інвесторів.